

GAZETA WARSZAWSKA

Z WARSZAWY DNIA 8 MAIA R. 1798. WE WTOREK.

Z Londynu 17 Kwietnia.

Przygotowania wojenne w krajach Włoskich i nad Renem, są tu powodem do domysłów, iż znowu może do wojny przyjdzie.

Donieśliśmy dawniej, iż w *Manchester* aresztowano w nocy 8. osob i do Londynu zaprowadzono, były one w związku z więźniami stanu w *Maidstone*. Przewinieniem ich jest, iż się starały uwodzić wojskowych i do przysięgi nakłonić, że w przypadku wylądowania Francuzów pomagać im będą. Regiment kawalerji w *Manchester* stojący, należał już po większej części do tego spisku i będący w nim żołnierze umowili się, że jeżeli Parlament dłużey się sprzeciwiać będzie reformie, oni officerom posłuszni nie będą, a wtenczas otwartą rewolucyą rozpoczną, gdy w przypadku wylądowania nieprzyjaciela, wezwani zostaną do marszu przeciw niemu. Zaledwo Xiążę *Portland*, powziął wiadomość o tak niebezpiecznym spisku, kazał zaraz hersztow iego w *Manchester* aresztować. U jednego w kieszeni znaleziono instrukcyą dla Francuzów, mających wylądować, względem okolic i mieszkańców od których nayspewniey pomocy spodziewać się mają.

W różnych Hrabstwach, odprawiają się już zgromadzenia obywateli (stosownie do rozkazu Sekretarza stanu) dla spisywania ochotników chcących służyć krajowi, w przypadku zbliżenia się nieprzyjaciela. Xiążę *Fork*, jako Feldmar-

szalik wszystkich wojsk W. Brytanii, iu- tro ma officerom wydać potrzebne instrukcyje, i z naywiększym pośpiechem robione są wszędzie przygotowania do naysmężniejszego odpierania Francuzów, gdyby się wylądować ośmielili.

Wspomniony rozkaz Sekretarza stanu, wydany do wszystkich dozorców Hrabstw, wczoraj we wszystkich gazetach był wydrukowany — jest bardzo długi. — Przyłączone są do niego dodatki. rmo. Plan przetransportowania w śródek kraju z wszystkich miejsc w których nieprzyjaciel wylądować może, bydła i innych potrzebnych mu rzeczy, i postawienia każdego mieszkańca w miejscu, gdzie naybardziej do obrony swego majątku i kraju przydatnym być może. 2do. Plan połączenia się szlachty wiejskiej i woluntaryuszów, dla dostarczania w przypadku potrzeby, wojskom królewskim maki, owsa, siano, słomy &c. 3tio. Plan opatrywania armii chlebem, od piekarzów dystryktowych i miejskich. W każdym powiecie spisane będą osoby od 15 do 60 lat mające, które mogą służyć jako żołnierze, jako wysypniący baterye, przewożący wozy ammunicyjne &c. &c. Co z własności zniszczonym będzie, dla tego ażeby nieprzyjacielowi nie dostać się, ma być nadgrodzonym. W młynach zapasem być mają wyższe kamienie, w piecach do chleba skłapienia, ażeby potym nie potrzebowano wszystkiego naprawiać. Ludzie mający wojskowo służyć, 3 godziny w każ-

dym tygodniu, w obrotach wojennych ćwiczeń będą. W przypadku potrzeby, broń od rządu, a za strata czasu pewną nadgodę dostaną. — Bydło, zboże &c. nie ma być transportowane publicznemi gościńcami, gdyż te dla woyska wolne bydź powinny, lecz drogami ubocznemi. Słowem wszystkie przedsięwzięto urządzenia, tak że gdyby nawet udało się nieprzyjacielowi, uysć bacznosci flot naszych na morzu, to na lądzie żadney nie znajdzie żywnosci, w marszu będzie miał wielkie trudności, i albo wzięty będzie w niewolę, albo zginie od woyska i uzbroionych mieszkańców.

W Irlandyi zaboystwa i rabunki ciągle trwają. W *Dublinie* znaleziono młodego człowieka, zamordowanego od Porucznika, który potym uciekł. Kobieta jedna bagnetem od żołnierza zabita została. — Niektorzy z więźniów stanu przed swoim straceniem wyznali, iż byli w służbie agentów nieprzyjaciela, dla z rekrutowania w Irlandyi regimentu mającego być wtenczas czynnym, gdy Francuzi wylądują. — W *Carlou* rebelliganci zamordować chcieli Kawalera *Stratford* z całą familią, iuż mieli nawet wykopane doły dla ich pogrzebienia, gdy szczęściem projekt ten wydał się i zaraz mu zapobieżono. — Wszystkie wiadomości z Irlandyi zawierają tylko opis podobnych okrucieństw.

Nie zgadza się wcale z prawdą, iako by Minister nasz w *Wiedniu* podał propozycyę do pokoju Francuzkiemu tam Posłowi *Bernadotte*. Wszystkie negocyacye zdają się bydź przerwane, co zapewne dało powód jednemu z Parlamentowych osob do powiedzenia, iż woyna jest ięszcze w dzieciństwie.

Jeden z więźniów stanu w *Maidstone*

ofiarował 1000 funtów posługującemu, ieśli mu pomoże do ucieczki do Francyi. Znaleziono także przy nim puginę w lasce ukryty, od tego czasu pomnożono warty.

Woyska nasze w Portugalii przesłały z swego żołdu na potrzeby krajowe 3696 funtów (147,840 zł. Pol.)

Z *Londynu* 20 *Kwietnia*.

Zeszłej nocy aresztowano tu cały wydział *Londyńskiego* korespondującego towarzystwa, składającego się z 16 osob. Tenże los spotkał *Kięgarza Bone*, u którego bywały schadzki, dla czytania *Xiążek*, i dwie osoby z tych ostatnich; ci iednak wypuszczeni są na wolność. — Przyaresztowano także *P. Evans* z żoną i będących z nim w związku *Pholyd*, *More*, *Keir*, *Dow*, *Humphreis*, *Ebsworth*, *Oxloze* i *Savage*. Słudzy policyi zostali aż do 3ciey z rana w domu *P. Evans*, dla aresztowania przychodzących osob:

Rząd wyda wkrótce proklamacyą, wzywając wszystkich mieszkańców *Państwa* do wyiawienia wszystkiego, co by tylko wiedzieć mogli, o odkrytym wielkim spisku w *Manchester*. — Wezwano iuż potajemnie kilka regimentow do przysięgi na rebellię i nie masz żadney wątpliwosci, że sprzysięgli byli w związkach z nieprzyjacielem. Zdaie się, iż partya malkontentow z flotty przy *Nore*, do woyska się przeniosła. — Przywiezieni z *Manchester* więźniowie stanu w liczbie 8, słuchani iuż byli inkwizycyi, i w ścisym bardzo są areszcie.

Oprocz wymienionych iuż osob, aresztowano ięszcze przedostatniej nocy 16tu podeyrzanych o związki i przedsięwzięcia buntownicze, między niemi są *Binns*, *Webb*, *Nelso*.

Z korespondencyi w *Manchester* od

krytey, okazuje się, iż zamisrem malkontentów było, w przypadku potrzeby *London*, a przynajmniej część jego podpaść. W niektórych listach, pewne osoby będące członkami korespondującego towarzystwa uskarżają się, iż nie mają broni, i dla tej niedostatku, nie mogą być tak czynnymi jakby sobie życzyli. Na co bracia ich w *Manchester* odpowiedzieli, „że najlepszą bronią, ktorey używać mogą, jest ogień.„

Słychać, że Król przesłał w tych dniach pismo do Parlam: w którym oprócz wyszczególnienia niebezpieczeństw wylądowania nieprzyjaciela, wyrażone będzie ostrzeżenie o projektach czynionych w kraju, ażeby dopomóc Francuzom, ma oraz być przyłączony nowy projekt środków potrzebnych, dla zapewnienia spokojności publiczney. Mowią, że partya nawet opozycyina, będzie go w terażniejszych okolicznościach popierać. Na odkrycie zdrajców kraju, znaczne nagrody wyznaczone być mają.

Wielu zapewnia, że Xiążę *Bedford* nawet, proponował swoim przyjacielom, dopomagać teraz rządowi i okazał nieukontentowanie z spisku w *Manchester* knowanego. — Dodają jeszcze, iż przywołał do siebie *P. Fox*, i okazał mu bojaźń utraty wielkiego swego majątku, w przypadku wylądowania nieprzyjaciela.

Woienne nasze okręty, krążące przy brzegach Francuzkich i Hollenderkich, dostały rozkaz zabierania nawet rybackich statków nieprzyjaciela. *P. Donal* zabrał ich 26 przy brzegach Batawów i 7 spalił jako z *Jarmouth* donoszą. Powodem do tego była umowa Hollendrow z Francuzami, dostawienia im 1,000 małych statków, rząd nasz widzi się przez to przy muszonym, zniszczyć je lub wziąć tyle ile tylko można.

X. *Jork*, oddalił jednego officera mającego nałog pijaństwa z dodatkiem, iż teraz nie jest czas po temu, ażeby officerowie lub żołnierze, byli niepilnemi w dopełnianiu swych obowiązków.

Porobiono już urządzenia, ażeby znaki miałości morza przy uściu *Tamizy*, pozdeymowane były, za pierwszym nieprzyjaciela spostrzeżeniem.

Z Listu jednego officera krążącego przy *Texel* dowiadujemy się, że będąca w tym porcie siła zbroyna Rzplitey Hollenderkiej, składa się teraz z 19 wojennych okrętów, z których 7 są liniowe, reszta fregaty i szalupy, wewnątrz portu są procz tego 3 liniowe okręty i 2 fregaty jeszcze nie uzbroione. Narzece *Mozie* są w pogotowiu do wyjścia pod żagle 2 liniowe okręty, 2 fregaty i 1 kutter.

Więziom stanu w *Maidstone*, podano punkta zarządzenia o zdradzie kraju, iż się na życie Króla targali, nieprzyjaciółom jego sprzyjali i zachęcali rząd Francuzki, ażeby wylądowanie w Angli przedsięwziął. Dowodami tego są znalezione przy nich papiery, w których wyrażone jest życzenie, aby Francuzi wysiedli na brzegi, wyszczególnione są osoby mające im dopomagać, stan interessow skarbowych &c. Drugim dowodem jest zamysł najęcia w *Margate* statku mającego ich do Francyi przewieść. — Więcej 100 świadków przeciw nim stawa. *Oconnor* starał się o brzytwę, lecz cyrulik jego, bardzo w tym był ostrożny. — Francuz jeden emigrant, był w tych dniach inkwizycyji słuchany, w stancyi jego znaleziono 500 pałaszy dla lekkiej dragonii i wielką skrzynię z puginami.

W Irlandyi trwają ciągle małe utarczki, łotróstwa, napaści od kup uzbrojonych. — Obywatele w *Cork* na wsparcie rządu, uzbrojone towarzystwo uformowali.

Wydane pismo od P. Dundas do przełożonych w Hrabstwach, pożyteczne już skutki przynosi i jest powodem do wielu zbrojnych assocyacji. W powszechności akt Parlamentu uzbrojenia wszędzie ludu jest uzupełniany i wkrótce naród cały będzie uzbrojony.

Z Jamaiki wiele okrętów do portów naszych zawinęło. — Z Petersburga i Wiednia przybyli kuryerowie z depeszami. — Brat aresztowanego w Maidstone, Oconnora, w Cork w Irlandyi, jako niewinny wypuszczony jest na wolność.

Kapitan *Brandley* popłynął z 14 batami kanonierskimi i okrętami do bombardowania, dla złączenia się z *Richardem Strachanem*, słysząc, iż mają rzucić bomby do *Havre de Grace*.

Wczoraj admiralicya odebrała depesze od Lorda *Bridport* datowane d. 16 na morzu. — Admirals *Curtis* oddzielił 2 liniowe okręty z krążących przy brzegach Irlandyi i ku *Quessant* posłał. — Z floty Lorda *Bridport*, która znaczną burzę wytrzymała, liniowy okręt *Cezar* od 80 armat, i 1 fregata od 36 armat utraciwszy część swoich masztów, do *Plimouth*, dla naprawy powróciły. — Są już zastąpione przez inne okręty.

Słysząc, że liniowy okręt *Haerlem* pod komendą Admirala *de Vries*, i fregata *la Blonde* popłyną wkrótce z *Chatham* ku *Elbie*.

Siła nasza zbrojna przy *Cork* w Irlandyi, składa się z 12 liniowych okrętów, 20 fregat i 2 statków do podpalania.

Ostatnie wiadomości z *S. Domingo*, nie bardzo dla nas mają być pomyślne.

Do skarbu narodowego weszło aż do ostatniej środy z ofiar patryotycznych 1,673,193 funt: z podwyższonej taxy do mowy 634,879 funt: w ogule 11708,072 funtów (68,322,880 zł. pol.)

Z osob tutejszego banku, ma być uformowany korpus ochotników z blisko 500 osob składający się.

W niektórych Hrabstwach Szkocyi, przyjęto projekt dobrowolnego podatku, dla zabezpieczenia się przeciw wylądowaniu. W Hrabstwie nawet *Dunbarton*, już to przyprowadzono do skutku.

Lord *Duncan* powrócił z *Edimburga*, gdzie chorował. — P. *Pitt* zamysła otworzyć nową pożyczkę 25,000,000 funtów (tysiąc millionów zł. pol.) — Assekuracja na okręty płynące w różne strony, znacznie poszła w górę.

Wczoraj po sessyi gabinetowej, trwającej przez 3 godziny, wyprawiono kuryerów do *Wiednia*, *Berlina* i *Petersburga*.

W przypadku wylądowania nieprzyjaciela, słysząc że Krol osobiście na czele wojska stanie. — Wczoraj robiono probę wojennego wozu nowego wynalazku, siedziąco na nim wygodnie 27 żołnierzy, a tylko od 4 koni był ciągniemy.

Z Paryża 20 Kwietnia.

Dziennik urzędowy zawiera: „W niektórych pismach publicznych umieszczono, iż Dyrektoryat żądał od *Danii* 28 milionów, 6. liniowych okrętów &c. Lubo niepotrzebną jest rzeczą takowym zaprzeczać powieściom, gdy to jednak mogłoby być na złe użyte od tych, którzy je rozgłaszają, wyrazić więc wypada, że takowe wiadomości wcale się z prawdą nie zgadzają. „

Stosownie do takowegoż systematu (pisze dalej *Redaktor*) z równą letkością, jeżeli tylko nie zdradą, tłumaczono wyrazy przy pierwszym ogłoszeniu wolności *Rzymkiewy* użyte, i pisano, że armia *Francuzka* przeciw *Neapolowi* marszeruje, że znaczne pretensye do tego dworu poczyniono, że flotta *Francuzka*

do portow Sycylijskich zawinęła, przypisywano rządowi naszemu nieprzyjacielskie zamysły przeciw rządowi, z którym nastąpiła zgoda, iak gdyby miano zamiar donosić, iż nigdy pokoy z Rzplitą nie był zawarty, lubo zawsze widzieć można Rzplite wierną i stałą tak w swej przyjaźni i politycznych związkach, iako i w wojnach ktore prowadziła.,,

Genewa przyłączona jest do naszej Rzplitey. Będący tam Rezydent Francuzki i Kommissarz rządu Ob. *Felix Desportes*, następujący przesłał o tym rapport 27 *Germinal* (16 Kwietnia.)

Obywatele Dyrektorowie! *Genewa* pełna jest ukontentowania i szczęścia. Złączenie się iey z Rzplitą Francuzką, udecydowanym zostało iednomyślnie o ótwej wieczorem od kommissyi nadzwyczajney, po odprawioney zrana wielkiej radzie. Uroczyście deputacya, do ktorey się wielu obywatelów przyłączyło, napełniając powietrze okrzykami: „Niech żyje wielki narode! niech żyje Dyrektoriat Wyżni! uwiadomiła mnie o takowym dekrete. Jmieniem waszym, przyjąłem życzenia ludu *Geneńskiego*. Przygotowane były godne kary intrygi i spiski, dla sprzeciwiania się radzie. Zgraja anarchistów chciała zwieść nadzieie ludu i przeszkodzić przedłużeniu pełnomocnictwa nadzwyczajney kommissyi. Lecz patryoci *Genewy*, lekce wazyli przekleństwa i puginały swych tyranow, i z 3197 głosow, 2204 było za dłuższym trwaniem nadzwyczajney kommissyi. Gdy tym sposobem kommissya nie mogła dłużej wątpić o chęci obywatelów, pośpieszyła więc z zaspokojeniem ich niecierpliwości. Dziś ieszcze wydział iey zatrudniać się z nami zaczenie, układaniem traktatu *Unii*.

Na żądanie rady wielkiej i wyraźne życzenia *Geneńczykow*, sciągnąłem do

miasta siłę zbroyną z 1200 ludzi składającą się pod kommendą *G. Girard*. Ta była dostateczną do zniszczenia zuchwałości łotrow, zagrażających śmiercią przyjacielom Francyi. Połowa tey siły dziś ieszcze powraca, jutro stać będzie w *Carrouge* i *Ferney*, druga połowa w koszarach *Genewy* zostanie, stosownie do życzeń ludu i moiej obietnicy, iż zwycięzcy *Renu* w tym mieście stać będą. Przyjaciele Francyi, przypieili troykolorową kokarde.

Nie opisuję wam Obywatele Dyrektorowie, oznakow radości z ktoremi naszych mężnych obrońcow, nowi nasi współobywatele przyieli. We wszystkie ich potrzeby opatrzone, każdy sobie poczytywał za honor, dobrze ich przyjmować. — Z wszystkich stron dają się tylko słyszeć pieśni przypominające wielkie czyny Francuzkich bohaterow; Zdaie się, iż związki naydawniejszego braterstwa wszystkich serca łączą. Tak podchlebne przyięcie, tak szczere przywiązanie, okazują iak *Genewa* jest warta składać część wielkiej Rzplitey.

Pięć szostych części narodu *Geneńskiego* (pisze *Poultier*) dawno już życzyły sobie bydź połączone z Francją, i dla tego wyznaczyły nadzwyczajną kommissyą, wszelkim pełnomocnictwem opatrzoną. Lecz panująca fakcyja, *Janota* zwana, przywłaszczywszy sobie od r. 1794 panowanie, kassy, &c. składająca się z kilku arystokratow zaprzędanych Anglii, dotychczas się temu sprzeciwiała, wszelkiedy dokładając usilności, ażeby trwanie nadzwyczajney kommissyi nie było przedłużone. „Nasza partya (pisze daley *Poultier* pod artykułem z *Genewy*) organizowała się tymczasem i wszystkie środki przedsięwzięte zostały, do odparcia mocą mocy. Wjdziełsiśmy, iż złoczyńcy, ułożyli spisek na życie i własność

kupców, i porobili przygotowania do ucieczki w przypadku potrzeby. Rezydent *Desportes* był przymuszony pisać d. 14 do Syndyków z doniesieniem o niespokojnych poruszeniach okazujących się przy jego mieszkaniu: o 10tej wieczorem niespokojni cofneli się, lecz tylko do swych lochow, dla przygotowania zaoyftw i rabunku na noc następującą. — Ob. *Desportes* był dobrze usłużony, znał wolą powszechną i śródki sprzysięgłych, nie można było czasu utracać i dzień 15 Kwietnia, wszystko zadecydować musiał. Zrana nie było żadnego woyska w mieście, nikt nie myślał, iż iakie naciągnię. Rada wielka potwierdziła nadzwyczajną kommissyą, która na to tylko oczekiwała. Potym z wszystkich stron woysko przymarszerowało. *G. Vieux* rodem z *Genewy*, wygnany dawniej od arystokratow, znalazł się z nim na czele, zapobieżono zaraz skupianiu się spiskowych. Postępowanie woyska było bardzo przykładne. Rezydent *Desportes* przedziwnie się sprawował i ze łzami wdzięczności był wszędzie widziany. Kluby w których insurrekcyą organizowano, są zamknięte.

Rozchodzi się pogłoska o opanowaniu wysp *S. Marcou*, lecz nie ieszcze urzędowego nie wiemy, *Poultier* w swoim wczorayszym dzienniku napisał: „Potwierdza się wiadomość, że wyspy *S. Marcou* opanowane zostały przez flotyllę, która z *Cherbourg* wypłynęła. Anglicy mieli na nich baterye bronione od 80 armat.„

W czasie święta federacyi w *Rzymie*, herb i wszystkie insignia Papieża spalone zostały.

Na Reprezentantow obrani są między innymi. *Lecartier* terazniejszy Kommissarz w Szwajcaryi, *Colombel*, *Laloi*, *Quinot*, *Sieyes* od dwóch departamentow,

Legendre, *Talleyrand* - *Perigor* Minister interessow zagranicznych, *Garat* Ambasador w *Neapolu*, *Treilhard* Minister w *Rasfadt*, *Chenier*, *Genissieux*, *Talien* &c. W jednym departamencie *Barras* Dyrektor do rady starszych był obrany. W niektórych departamentach zasły scissye, czyli podwoyny wybor Reprezentantow.

Wielu obywateli w *Bern* z nieukontentowania ku dawnym rządcom, podało prozbe do Dyrektoryatu, ażeby ich stolica i departament odmienił dawne przezwisko na *Ville Franche* (Miało wolne.) Przez to wyrazili w swym piśmie) zofstawimy naszym potomkom sposob zglądzenia nawet pamięci wstydliwego iarżma, pod którym ięczeliśmy, i który nam niesprawiedliwie dał broń w ręce, przeciw Rzplitey Francuzkiej.

Przy Biskupie Irlandzkim *Bristol*, bawiącym się od niejakiego czasu we Włoszech, znaleziono wielką korespondencyą z nieprzyjaciolami Rzplitey utrzymywaną. Były tam plany kampanii we Włoszech, projekta przeciw wielkiemu narodowi, dokładny opis naszej sily na morzu Adryatyckim i przy wyspach *Lewantu*, projekt napaści emigrantow na *Mexik*, proklamacye względem przywrocenia dawnego rządu do Francyi &c. &c. Wspomniony Biskup siedzi w areszcie w *Ferrara*, gdzie od kommissyi wojenney sądzony będzie.

Niektórzy obywatele w *Cap François* na wyspie *S. Domingo*, wydali odezwe do kupcow Francuzkich, z zachęceniem do prowadzenia obszerniejszego handlu z powodu, że wspomniona osada iest teraz w kwitnym stanie.

W tych dniach, podano projekt w radzie 500 ogłoszenia za nieważne wszystkich aktow, w których się słowo *Monsieur* znajduje. Za każdy wexel, w którym ten wyraz iest umieszczony, kara 90

frankow ma być oznaczona, a urzędnicy należący do ułożenia aktu publicznego, w którymby wspomniany wyraz znajdował się, mają swe miejsca utracić. Rada wkrótce ma wydać dekret w tej mierze.

Gen: Ad. Collin w Marsylii kommanderujący, prosił o wzmocnienie garnizonu, dla utrzymania spokojności publicznej.

Zabroniony niedawno dziennik *Journal des hommes libres*, wydawac znowu zaczęto pod tytułem: *le Perseverant*, lecz zaraz znowu zakazany został, z powodu, iż przez ten wybieg, chciano się tylko sprzeciwić władzom konstytucyjnym.

Trzy Hiszpańskie fregaty, które z *Montevideo* do *Corunna* zawinęły, półczwarta miliona piastrow przywiezły i dawnego w *Peru* Vice Krola *don Gil*. — Kaper *Wielki Buonaparte* zaprowadził do *Corunna* Angielski okręt o 600 beczkach, należący do floty o 40 żaglach z *Jamaiki* płynący.

Wielu mniema, że Ministrowie nasi w *Rasładt*, jako pośrednicy, podadzą projekt, w jakim sposobie indemnizacya ma nastąpić.

Mowią o nowym Ministrze Policyi Ob. *Dondeau*, iż jednemu z swych przyjaciół na różne mniej sprawiedliwe prośby odpowiedział: „Kiedy chcesz o co prosić, wyrzecz się mojej przyjaźni, jestem Ministrem nie przyjaciół, lecz Rzeplitey. „

Poultier w dzienniku swym, czyni następujące porównanie Krucjaty *Ludwika S.* z projektowaną wyprawą do Egiptu, mającą być skuteczną pod dowództwem Gen: *Buonaparte*. — „Pierwszy zostawiwszy regencyą matce, wyjechał z *Paryża* z małżonką swą, zma braćmi, wielu książętami, Pralotami i dworskimi, w Lu-

gdzie otrzymał błogosławieństwo Papieżkie i wszedł na okręt w *Aignes-Mortes* d. 25 Sierpnia 1248. D. 25 Września zawinął do *Cypru*, gdzie zimę przepędził, czekając na wojska. Chciał zawiązać Egipt i Palestynę i wielką liczbę artystów i fabrykantów wziął z sobą. Wówczas Egipt był zaludniony a wyprawa przedsięwzięta została z powodu religii. Teraz inny wcale jest ten zamiar. Oto potęgę Anglików w Indyach, zniszczyć wypada. Egipt ma teraz ludności 2 i pół miliona dusz i jest pod rządem 24 Bejów. 8000 Mameluków, nie umiejących kierować armatą, żadney taktki nie znających, składają całą siłę wojskową uciśkającą kraj nie mający fortec, artylleryi indyjnierów. Porta wysyła tam Basze, ale ten reprezentant Sułtana jest raczej niewolnikiem Bejów. Z zamku w *Kairze* bez pozwolenia ich oddalić się nie może. — O swobodzicielu Włoch (pisze dalej *Poultier*) Egipt cie przywołuje, przywróć tym płodnym krajem, to co przez niewole utraciły. Zaprowadziwszy wojska na brzegi *Nilu*, otworzywszy kanały, które dawniey morze śródziemne z czerwonym łączyły, odmienisz postać ziemi i los narodów Europy, Azji i Afryki. *Kair* i *Sues* staną się składem Arabii, Persyi i Indii a nayuporczywyszemu nieprzyjacielowi naszemu, wydrzesz na zawsze bogactwa jego i panowanie na morzach. Stawszy się Panami Egiptu, Syrya i brzegi Indyjskie, hołdować nam będą &c. &c. — Pomimo tych prorocत्व *Poultiera*, wielu mniema, że przygotowania czynione w *Tulonie* i *Genui*, nie mają innego celu, iak ułatwienie flocie Hiszpańskiej wyjścia z *Cadix*, dla złączenia potym w *Bresz* wszystkich sił morskich naszych i sprzymierzeńców.

Sześć teraz jest Rzplit uorganizowa-

nych na zasadzie reprezentacyi elekcyjney, i składających pęk nierozdzielny, pod mocnym Francyi wpływem. — Ludność Rzplitey *Rzymskiej* wynosi do półtora miliona dusz. Rzplita *Liguryjska* ma ludności 600,000. Rzplita *Batawska* blisko 1,900,000, nie rachując w to kraj, który za interessowaniem się Francyi, ma jeszcze otrzymać. Rplta *Cisalpińska* ma ludności blisko 3,500,000. Rplta *Helwetow* 1,600,000. Nakoniec Rzplita *Francuzka* mieć będzie wkrótce, po przyłączeniu lewego brzegu *Renu*, więcej niż 33 miliony dusz. Masa więc ludności tych 6ciu Rzplit, czyni blisko 42 miliony mieszkańców.

Dyrektoryat wykr. przesłał Xciu *Henrykowi*, Pruskiemu, przez Polkownika *de Tauenzien*, parę kosztownych pistoletów, z prośbą, aby portret *Fryderyka W.*, ile być może najpodobniejszy, mógł na wzajem otrzymać.

Rada starszych potwierdziła dekret względem przyozdobienia pałacu narodowego.

Zgromadzenie się ludu dla przypatrywania się słoniom, tak było wielkie, iż się o życie wielu osob wypadło obawiać. Nikt prawie z tłoku wyjść nie mógł, bez podartych sukni. Nauczyciele gabinetu historyi naturalney, ogłosili potrzebne urządzenia i postanowili, że te piękne zwierzęta 5. razy tylko w dekadzie, widzieć będzie można.

Obywatelka *Rovere* pojechała z 4. miesięcznym dzieckiem do *Bordeaux*, w zamiśle udania się z tamąd do swego męża do *Cayenne*. Ma popłynąć na fregacie *la Decade*, mającey niezwłocznie wyjść pod żagle.

Z *Raštadt* 22 Kwietnia.

Dyrektoryat Francuzki pozwolił znieść sekwestr włożony na niektóre dobra szlacheckie na lewym brzegu *Renu*, należące do familiow *Dalberg*, *Ritter*, *Metternich*, &c.

Przybył tu z Rossyi Hrabia *Ratimowski*.

Hrabia *Metternich* następującym piśmie sankcyonował ostatnie noty deputacyi Rzeszy.

„Minister pełnomocny Cesarzski, do deputacyi Rzeszy w *Raštadt* 21 kwietnia 1798 „

Kommissya Cesarzka nie robiąc żadney trudności w potwierdzeniu niniejszym piśmie, dacyzi Prześwietney deputacyi Rzeszy pod d. 11 i 22 Marca, 4 i 18 Kwietnia, przesłała Ministrom Pełnomocnym Rzplitey Francuzkiej ostatnie *conclusum* w nocie ktorey tu kopią przyłącza &c. (podpisano) Hrabia *Metternich*.

„Wstęp do noty podaney d. 21 Kwietnia Ministrom Francuzkim przez Ministra Pełnomocnego Cesarzkiego. „

Niżej podpisany, zgadzając się teraz z deputacją Rzeszy na wszystko, co komunikowała Ministrom pełnomocnym Rzplitey Francuzkiej, przez swe noty pod d. 11 i 22 Marca i 4. Kwietnia, odpowiada zawsze złącznie z tą deputacją Rzeszy, na notę Ministrów Pełnomocnych Rzplitey Francuzkiej pod d. 18 Kwietnia (odpowiedź tę wyraziliśmy w przeszłej gazecie.)

Minister Pełnomocny Cesarzski, odebrał kuryera z *Wiednia* w nocy między 20 i 21 Kwietnia, toż samo i Ministrowie Francuzcy, którzy go natychmiast do *Paryża* wyprawili.

Z *Raštadt* 23 Kwietnia.

Pogłoska wczorajsza, że *G. Bernadotte* przejeżdżał przez nasze miasto nie potwierdziła się, gdyż dopiero dziś przybył o godzinie 2giej po południu. Obiadował u Ministra Francuzkiego *Treilkhard*. — Nie wiadomo jak długo tu zabawi.

Pełnomocnicy Francuzcy, nie odpowiedzieli jeszcze na ostatnią notę deputacyi Rzeszy.

GAZETY WARSZAWSKIEJ

Z WARSZAWY DNIA 8. MAJA 1798 R. WE WTOREK.

*O Egipcie, Syryi i potędze Anglikow
w Indyach wschodnich.*

W Indyach wschodnich prawdziwe jest potęgi i bogactw Anglikow źródło. Poki prowincye Indyjskie, samemu tylko narodowi Angielskiemu bogactw swych udzielać będą, poty, pomimo nadzwyczajnie wielkich podatkow, pomimo mozolnych spekulacyi pieniężnych Pitta i zagrożoney inkursyi Francuzow, naród ten utrzyma się w Indyach wschodnich, przy nabytey dotychczas wielkości. — Pułkownik Angielski *Capper*, który w 1778 powrócił z Indyow przez pułkownie Arabskie i Egipt, umieścić w uwagach swych o tey drodze: „Anglia zagarnęła już przecie cały prawie handel wschodnio Indyjski, i żaden naród, wyjąwszy może Egipcyanow, nigdy go w takiej obszerności nie prowadził. Nie można zaprzeczyć, iż handel ten postawił Anglię w stanie dyktowania praw Europie, i nie trzeba być prorokiem, aby przepowiedzieć, iż gdyby nam źródła tych bogactw, odcięto, w krotkim czasie do teyże samey polityczney nicości powrociemy, w której teraz Hollandya, Portugalia, Wenecya i Egipt nawet znajdują się.”

Od dawnego więc czasu, Anglia do pomnożenia i utwierdzenia siły swej w Indyach wschodnich wszelkiego natężala starania. Od Oceanu niczego się nie boi. Pływające iey armie, broniące iey z tey strony. Lecz z drugiej, dawna przez Egipt

droga, mogłaby być otworzona, przez którą towary Indyjskie (nim ieszcze stał wny Portugalski Admirał *Vasco z Gamy*, nową odkrył okolo *Przyładku dobrej nadziei*) prowadzone były. W przypadku tym, Anglia upadłaby, tak jak w owczas samowładnąca na morzu śródziemnym *Wenecya*. Anglicy, znali już dawno potrzebe, zapewnienia sobie tey drogi, i to gwałtu, to podstępow używali, dla dopięcia celu tego.

Gdy *Ali Bey*, Syryą i Egipt wydrzeć Porcie usiłował, i gdy w R. 1774 miasto *Mekke* opanował, Angielskie okręty przypływały do *Suez* z podarunkami dla tego nowego wojownika. Po upadku *Alego*, Gubernator Bengalu wysłał powtornie okręt do tego portu, i zawarł nawet w r. 1775 z następcą *Alego*, *Muhammed Bey* umowę handlową przez którą, kompania wschodnio Indyjska zyskownieyszą żegluge otrzymała. Wczesna śmierć *Muhammeda* pomieszała te układy, okręty iednak Angielskie, ciągle po morzu czerwonym z towarami Indyjskimi uwiłaty się. Obruszyło to Portę i wydała ferman zakazujący wszystkim okrętom Europejskim zawiiania do *Suez*, pod karą zabrania w niewole kapitana i ekwipażu.

Po przecięciu drogi przez odnoge Arabską, Anglicy chcieli sobie otworzyć inną przez Arabią. W roku uż 1750 Kapitan *Elliot* i *Plaidford* wielką i natę pułkownie zwiedzili, w 1778 Pułkownik *Cap-*

per własnym dowioł przykładem, że w 3 miesiącach i 20 dniach z *Bombay* do *Liworno* odprawić można podróż. W 1787 *Howel* więcey ieszcze dokazał, udawszy się nieznaną po więksey części ale krotszą drogą, z *Madras* do *Konstantynopola*. Podług doniesień jego można stanąć z *Bombay* w *Londynie* za dni 62. Nayosobliwsze jednak iest doświadczenie kuryera *Slater*, który w Grudniu 1787 na tak zwanym lądowym okręcie z dobrym wiatrem żegluge, przez Arabkie puſtynie odprawił. Zbudowana w tym celu machina jego, posuwała się w godzinie 20. mil Angielskich (blisko 3. mil Pol.) Kilku Anglikow potym w r. 1789 ośmieliło się z karawaną, ktorey wartość kilka milionow wynosiła, puścić się tą samą drogą, lecz od Arabow zrabowani zostali, do czego podobno zazdrośna wschodnio-Indyjska kompania przyłożyła się.

Ale wszystkie to były tylko przygotowania do większego planu ułożonego z 2 ma lądowemi Mocarstwami, w celu odjęcia Turkom ciężaru niektórych prowincyi. Anglia kontentowała się panowaniem na morzu śródziemnym i nad przyległemi krajami, przez co, zabezpieczyć sobie chciała potęgę swą w Indyach i przeciąć wszelkie przyſtępy. Słabość Francyi pod dwoma ostatniemi iey Krolami, zdawała się ułatwiać uskutecznienie planu tego. W tym zaczęła się rewolucya i zwycięztwa Rzeplitey wstrzymały go. Plan ten jednak iest tylko odłożony i ciągłym zamiarem Anglikow iest, ugruntować ciemiężący handel swoy w Europie, przez nowe zdobycze na Turkach.

Jakoż, czyliż przyiaciel każdy kunsztow i przemysłu, nie ma ubolewać, że narody, którym dawniey cała osiadła ziemia, pierwsze początki światła iest winna, teraz pod iarżmem są barbarzyńcow.

Ledwo znaleźć można smutne ślady starożytney okazałości *Tebow*, *Memphis*, *Niniwy*, *Babylonu*, *Tyru*, *Heliopolis*, *Palmyry*, lecz i te nawet szczątki przeszley wielkości miały i narodow, co raz bardziej nikną, pod tyranią Bejow i Baszow. Dnia nie masz, w ktorymby okrucieństwa na mieszkańcach wywierane nie były i rok każdy, więcey daleko rozwalin wskazuje, iak poprzedzający. Przed kilku laty, znaleziono w *Damiacie* przeszło 100 Ksiąg w nieznanym ięzyku, ale na rozkaz *Scheika* w *Kairze* spalone zostały. Missionarz *Sicard* chwali się, że cały dom poświęcony chowaniu gołębi, spalić kazał, z powodu, że w nim charaktery czarnoxięzkie znalazł.

Los atoli mieszkańców okolic tych, nierownie iest smutniejszy od losu wspomnianych zabytkow i bliżey serce ludzkie dotyka. Lubo Egipt, iednym z najżyźniejszyeh ieszcze iest kraiem, mieszkańcy jego jednak, żywić się muszą złym chlebem z rodzaju zboża podobnego do prosa, surową cybulą i wodą. Uroczyłością iest dla nich, kiedy mieć mogą cokołwiek miodu, sera, kwaśnego mleka i daktylow. Mieszkaniem ich są lepianki niezdrowe, dla nieznośnych upałow i nieochędoſtwa. Do tego przydać należy, ustawiczne rabunki włóczących się Arabow, rownież niebezpieczne nawiedzania Mamelukow i ciągłe domowe woyny.

Pomimo to, Egipt z naturalnego położenia swego, przyprowadzony być może do naybardziej kwitnącego stanu. Nieznośny ucisk tyranow jego, nie mógł ieszcze zniszczyć zupełnie rolnictwa i handlu. W Wielkim *Kairze* cyrkuluie przez handel corocznie do 40 millionow talarow. Egipt płaci w stałych podatkach rocznie 15 millionow talarow oprócz tax nadzwyczajnych, wybieranych przez Be-

ów, według ich upodobania. — Obfitość ta kraju powiększyłaby się, handel rozszerzyłby się znacznie, gdyby dawne, całkiem lub przez połowę zamulone kanały *Nilu* przeczyszczono. Liczono ich dawniej 80 przez które wody *Nilu* oblewały kraj i płodnym go czyniły — teraz 6 ich jest tylko. Nie może być szczęśliwsze położenie kraju, co do handlu z Północną Azyą i Europą prowadzić go może przez morze śródziemne; z Arabią, Persyą, Indiami wschodnimi i południowo wschodnimi brzegami Afryki, przez odnogę morfka Arabicką. Trzcina cukrowa i bawełna rosną w wielu miejscach same przez się. Starodawne i sławne kopalnie smaragdu i kruszczow znajdują się jeszcze, ale nikt nie śmie, ani też umie korzystać z nich. Najpiękniejsze marmury i porfiry są jednym z najmniejszych skarbow. Czymżeby nie był Egipt pod dobrym rządem? 24 Bejow ustawnie z sobą walczących i prawie niepodległych już Porcie, zarządza tym krajem. Porta przysyła tam wprawdzie Basze, ale ten, jest tylko niewolnikiem Bejow, bez pozwolenia ich nie może się wychylić z zamku w *Kairze* i często od nich na powrót do *Konstantynopola* jest odsyłany. W instrukcyi jego jest mu zalecono, utrzymywać rozterki między Bejami, aby ci nie byli w stanie zniszczyć całkowicie cienia władzy najwyższej, przy którym Porta zaledwo jeszcze utrzymuje się. Siła wojskowa Bejow, składa się z 8,000 Mamulukow, nie umiejących wystrzelić z armaty. Zadney nie masz fortacy, któraby kraj zastaniała. Ludność wynosi blisko 2 i pół miliona dusz.

Syrya, nie jest takimi od natury obdarzona bogactwy jak niższy Egipt, lecz produkta kraju tego są rozmaitsze, niebo jest przyjemniejsze, powietrze zdrowsze.

Zboże, mnostwo najpiękniejszych drzew owocowych, oliwnych, roślinie i drzewo bawełny, wszędzie widzieć można. Indigo dziki, rośnie na brzegach *Jordanu*, trzcina cukrowa wyborna jest w sadach *Saida* i *Beirut*. Tabaka i wino są wyśmienite. Największym bogactwem kraju jest białe morwowe drzewo przedziwny iedwab przynoszące.

Położenie polityczne Syrii takie jest jak Egiptu, z tą różnicą, że zamiast 24 Bejow, 5ciu ią Baszow obdziera. Ci, płacą Porcie rocznie 2 miliony Talarow, sami zaś wyciągają z kraju w podatkach stałych do 8 millionow. Ludność wynosi 2 i pół million mieszkańców.

Z tego wszystkiego okazuje się, że z regularnym wojskiem, łatwo jest wydrzeć te kraie dzisiejszym ich Panom, zwłaszcza, jeżeli jest prawda, co powiadają, że Porta sama, porozumiała się względem tego z Francją. Najgłówniejszą przeszkodą, byłby może fanatyzm mieszkańców i wzgarda, którą ku niewiernym są przejęci. Z tym wszystkim, gdyby roztropność i umiarkowanie przewodniczyły tej wyprawie, toby i ta przeszkoda nie była wielką. Prawda, iż dragonady *Ludwika XIV.* wszystkoby zepsuły. Ale kiedy *Ali Bey* mógł grob Proroka znieważać i *Szeriffa w Mekie* złożyć, bez zwrocenia na siebie głupstwa i zapamiętałości Muzułmanow, czegożby nie dokazała siła użyta ostrożnie z umiarkowaniem i roztropnością?

Dosyć już powiedzieliśmy, dla wzbudzenia ciekawości czytelników naszych: względem skutku wyprawy, ktorej wypadki co do handlu całej Europy, największej będą wagi. Rewolucya w związkach handlowych, nie będzie mnieyszą, jak w systemacie politycznym Europy. Jakiż to piękny widok otwiera się w przyszło-

łci dla południowych Niemiec, a mianowicie dla *Triestu* i innych miejsc, które dawniej przez handel Wschodnio-Indyjski kwitnęły? Czas okaże, czyli życzenia nasze skutecznione będą.

Z Londynu 20 Kwietnia.

Czynności Parlamentu.

Gdy Bill względem przedania taksy gruntowej po drugi raz miał być czytany. P. *Harrison* sprzeciwiając się temu projektowi mówił, iż pożytek z niego 400,000 funtów jest bardzo małą rzeczą. Przez wprowadzenie oszczędności, zniesienie niepotrzebnych pensyi, urzędów &c: więcej zyskać można. Znaczenie Parlamentu jest dostatecznym do zabezpieczenia kredytu akcyom bankowym, bez takiego kroku, który dla wielu właścicieli gruntów bardzo będzie uciążliwym.

P. *Pitt* wytłumaczył pożytek wynikający z zmniejszenia papierów krajowych summą 80 milionów funtów.

P. *Hobhouse* wyraził zdanie, że w ten czas dopiero na projekt ten zezwoli, gdy w wielu punktach poprawiony będzie. — Taxa gruntowa była zasłoną przeciw despotyzmowi, Parlament potwierdzał ją corocznie, a tym samym miał niejako przewagę nad koroną, teraz chcą ją raz na zawsze ułożyć. W r. 1795 podniesiona została od 3 schillingów na funcie, do 4 (8 zł: Pol.) teraz znowu Minister chce pożytkować z wspaniałości narodu i przez ię przedanie nowe ciągnąć korzyści, a dla czego, dla prowadzenia nieszczęśliwej wojny i przypodobania się osobom mającym pieniądze w banku. Jeżeli jest prawda, co niektórzy mówią, że wojna jest jeszcze w swym dzieciństwie, to Bóg wie! czyli nowa gruntowa taxa nałożona nie zostanie i czy każdy właściciel gruntu, nie

będzie musiał drugi raz majątek swój okupywać. — Poczym bill wspomniany czytano.

Na sessyi wtorkowej P. *Pitt* uwiadomił, że nie może jeszcze w dniu oznaczonym przynieść swego Billu skarbowego.

Z Bruxelli 22 Kwietnia.

Większa część garnizonu w *Luxemburgu* pomarszerowała już na prawy brzeg *Renu*, przesławszy tam wprzody połowę ekwipaże dla 16,000. wojska i znaczny park artyleryi. Wszystkie kawaleria Francuzka stojąca w *Ardenach* aż do *Mozy*, ma także przy *Neuwied* na drugą stronę *Renu* przeprowić się. Brygada także jedna piechoty i regiment strzelców konnych przeznaczone dawniej do armii Angielskiej, odebrały kontr-ordynans i od *Metz* ku *Renowi* pospieszają.

Z *Dunkierki* mamy doniesienia, iż wojsko znajdujące się już na flotylli w tym porcie stojącej, na ląd znowu wysiadło, gdyż teraz wiele wojennych Angielskich okrętów w tamtej okolicy krąży.

Z Strazburga 23 Kwietnia.

W tych dniach przejeżdżało tędy z największym pośpiechem do *Paryża*, dwóch kuryerów Austryackich. — G. *Bernadotte* wkrótce tu jest spodziewany.

Z Hagi 24 Kwietnia.

Wczoraj zaczęły się zgromadzenia pierwiastkowe w całej Rzplitey, dla głosowania względem przyjęcia lub odrzucenia nowej konstytucyi. Czynność ta w *Hadze* w spokojnym sposobie odbywała się. Liczba obywateli w tutejszych zgromadzeniach nie była wprawdzie liczna, gdyż w każdym nie było więcej nad 30 we wszystkich jednak przyjęto konstytucyą albo większością głosów, albo jednomyślnie. Garnizon nasz zgromadzony w tym celu, jednomyślnie ją także przyjął.

Nie wiemy jeszcze co się stało w *Amszterdamie* i innych miastach. — Część gwardyi narodowej, mając sobie zaprzeczone prawo od Agentów Dyrektoryatu głosowania, broń złożyła.

Od granic Szwajcaryi 20. Kwietnia.

Odezwa Zgromadzenia narodowego w *Arau* do ludu Helwetów jest treści następującej:

„Prawodawcy mianowani od was aktem uroczystym, rozpoczęli czynności swoje, ogłosili niepodległość Rzpltey Helwetów jedney i nierozdzielney i formie rządu demokratycznie reprezentowanego już od was przyjętą. Ważny ten dzień ożywia nasze nadzieje, niszczy bojaźni i jest zaręczeniem pewnym przyszłego naszego szczęścia w waszych będącego ręku. Obywatele, jeżeli przez czynności wasze, naszym usiłowaniom dopomagać zechcecie nie pozwalajcie, ażeby się w serca wasze wdzierał duch niebezpieczny nieukontentowania, zagrażający spokojności publiczney i któryby malkontenci przez widoki interessów prywatnych wzniecać chcieli. Niezapominajcie, że wolność bez uszanowania praw, bez posłuszeństwa władzom konstytucyjnym, zamienia się w rozwiązłość i nieład. Starajcie się nadgrodzić przez zgodę i braterstwo niedoskonałość ustaw politycznych, która jest nieuchronną, przy przejściu zdawnego bytu do lepszego stanu. Takowym postępowaniem zawstydzicie oszczerców wolności podłych niewolników arystokracji. Przyłączajcie do nas części Helwecyi, które się jeszcze nie zadecydowały, gdy im przykładem waszym okażecie, że najsłabszy tylko związek, zapewnić nam może, bezpieczeństwo i szczęście. Przyspieszajcie szczęśliwą epokę, w której ogół narodu Helwetów wystawiać będzie widok ludu jedną tylko familią formującego. „

Między reprezentantami Szwajcaryi najlepsze porozumienie panuje. — Wszystkie pisma są w dwóch językach układane. Wielu mniema, że *Ob. Ochs*, będzie ministrem Interessów zagranicznych.

Zamężzania w małych kantonach trwają jeszcze. Gorale szczególnie, zdają się być przywiązani do dawnej formy rządu. — W *Thurgau* i *S. Gallen* zgromadzają się kupy ludu i sprzeciwiają się gwałtem przyjęciu konstytucyi i stawianiu drzewa wolności, w lasach robią zasięki dla przeszkodzenia wkroczeniu Francuzów. — W *Toggenburg* obawiają się wojny domowej, między protestantami patriotycznymi i Katolikami przeciwnymi konstytucyi. — D. 13 miasto *Arbon* przy *Bodensee*, za przyjęcie konstytucyi szturmem wzięte było od 500. rolników i wszyscy urzędnicy publiczni zgineli. — W *Roschach* podobnie przyszło do krwi rozlewu. — W *Herisan* Xiądz za namawianie w Kościele do przyjęcia konstytucyi wyszedłszy z tamąd, w najokrutniejszym sposobie był zamordowany. — Miasto *Rappelschwyll* żądało swego przyłączenia do kantonu *Zurich*.

Rząd tymczasowy w *Lugano*, zniósł formalnym dekretem szlachectwo, patrycyat, prawa feudalności i przywileje polowania. — Włożony sekwestr w kraju *de Vaud*, czyli Kantonie Lemańskim na dobra Berneńczyków i Freyburgczyków, pod pewnymi warunkami cofnięty został.

G. Schauenbourg pisał do Kantonu *Zurich* z pochwałami, iż z pośpiechem przystąpił do odmiany formy rządu. — Do *Lucern* pomarszerowało 1500 wojska Francuzkiego, dla bronienia miasta przeciw malkontentom z *Entlbucher*, *Unterwalden* &c. ci pościnali u siebie drzewa wolności, a na ich miejscu popostawiali krzyże.

Z Rzymu 9. Kwietnia.

W liściach z *Civitavecchia* wyczytuemy, iż tam nieustannie przybywają wojska Francuzkie tak morzem iako i lądem. — *G. Dessaix* wyjechał z *Rzymu* dla objęcia kommandy nad tym wojskiem, przeznaczonym iako słycać do działania wspólnie z zgromadzającym się przy brzegach *Genui*. Wielu uważa, że *G. Dessaix* jest kommandantem prawego skrzydła armii Angielskiej, a przybycie jego w nasze strony jest powodem do domysłu, iż wyprawa przeciw Anglii, nastąpi dopiero po złączeniu się flot morza śródziemnego z uzbrajanymi przy brzegach Oceanu.

Z Mediolanu 16. Kwietnia.

Słycać, że wielkie nastąpią odmiany w pierwszych władzach konitytucyjnych naszej Rzpltey, mianują już nawet osoby, mające być wyniesione na różne urzędy. Jest także lista reprezentantów w obydwóch radach, których urządowanie ma się ukończyć, lubo dotychczas z tylko oddaliło się to jest *Lahoz* i *Colli*. — Na miejscu ministra policyi Ob. *Sapranzi* mianowany jest od Dyrektoryatu Ob. *Diego Guicciardi*. — Pierwszy ma się udać do *Wiednia*, w charakterze sekretarza ambasady.

Nocy ostatniey aresztowano tu 3. dziennikarzy. — Pisma tutajsze chciałyby koniecznie zrobić rewolucyą w *Piemencie*. — Dziś głoszą, iż drzewo wolności postawione było w *Asi*, *Arona*, *Intra*, *Pallanza* i innych miejscach. Insurgenci kraju tego *Serraval* opanować mieli.

Gdy stan interessow skarbowych naszej Rzpltey nie pozwala zapłacić Francyi, należące się iey summy za ustąpioną nam artylleryą i ammunicyą, *G. Francuzki* sądził przywoitą rzeczą udać się do przyznanej pożyczki od najbogatszych *familli Mediolanu*, którym dane będą zarę-

czenia skarbowe. Układ ten przyprowadzony jest do skutku przez szefa sztabu Generalni: *Leclerc*, a pożyczka 1,800,000. liwrow ma wyrosić.

Z Wenecyi 18. Kwietnia.

Listy z *Florencyi* wczoray odebrane donoszą, o odkryciu tam spisku nayszaniejszego, gdyż wymierzonego przeciw *famili W. Xiążęcia*. Blisko 60. konspiratorów aresztowano, powiększey części *Rzymian* i *Cisalpinow*. Ob. *Jacobi* ministrem Francuzki podał note z powinszowaniem *W. Xiążęcui*, iż uniknął niebezpieczeństwa i z wyrażeniem, że wysła zaraz kuryera do Dyrektoryatu, dla uwiadomienia go o tym. — Zapewniają że *W. Xiąże* wysłał natychmiast *Margrab: Manfredini* do *Wiednia* z doniesieniem o wszystkich okolicznościach. Czekamy dokładniejszych w tej mierze wiadomości, aż by zupełnie zawierzyć tak szczególniejszemu zdarzeniu.

Przybył tu *Kardynał Mauri*. Uniknął wszelkiego czatowania na siebie, przebrawszy się za furmana.

Z Ratyzbony 20. Kwietnia.

O zamieszaniach w *Wiedniu* d. 13. zaszłych te jeszcze wiemy szczegóły. *Minister Bernadotte* był w południe tegoż dnia u *Barona Thugut* i nie zaftawszy go zostawił mu bilet w treści: „iż ma rozkaz od Dyrektoryatu, wywieszenia przed swoim domem troykolorowey chorągwi. „ Na to mu *Baron Thugut* odpisał: „iżby się to sprzeciwiało 23 artykułowi pokoju w *Campo Formido*, gdyż dawniey *Ambasadorowie Francuzcy* żadnych herbow lub iakichkolwiek znakow przed swoim pomieszaniem nie miewali, i żaden z będących *Posłow zagranicznych* w *Wiedniu* tego nie czyni (wyjąwszy *Nuncyusza* dla tego, iż ma swoją jurysdykcyą). W czasie zamieszania Ob. *Bernadotte* 3. razy pi-

szął do Barona *Thugut* i 3. odpowiedzi odebrał. — Gdy Plac Major z pierwszymi wojskowymi pośpieszył i upraszał Posła o zdjęcie na ten raz chorągwi, *Bernadotte* z nakrytą głową, rzekł: „Nie potrzebuję opiekuna, chorągiew zostanie. „ — Liczba zgromadzonego ludu przynajmniej 10,000 wynosiła i nie można mu było żadną miarą wyperswadować, że wywieszenie chorągwi, nie jest połączone z niebezpiecznymi zamiarami. — Zamieszanie zaczęło się o 7. wieczorem a dopiero się po i wszy po pułnocy skończyło. — Adjuwant wysłany nazajutrz do zamku od Posła, miał zlecenie żądać paszportu. — W rozmowie względem całego zdarzenia Ob: *Bernadotte* miał się dopominać o ukaranie śmiercią tego, który najprzód zerwał chorągiew (był to kominiarczyk mający lat) 14. — Poseł Francuzki wdzierającemu się ludowi do domu, chciał się z bronią w rękę stawić, lecz przez osoby przy legacji będące, wstrzymany został.

Z Kolonii 20 Kwietnia.

W tych dniach przystany był rozkaz do wojska Francuzkiego, ażeby wszyscy oficerowie i żołnierze nieprzytomni, natychmiast do korpusów swoich powrocili. Armia *Moguncka* ma być w pogotowiu do marszu i z 60,000 ludzi składać się.

Z Frankfurtu 22 Kwietnia.

Wojsko Cesarzkie stojące w *Tyrolu*, składa się z 21 batalionów i 16 szwadronów. Wzdłuż *Bodensee* i *Bregenz*, Austriacy mocny kordon pociągnęli.

Słychać, że Francuzi nie chcą przejąć długów krajowych zaciągniętych dawniej od Xiążąt panujących na lewym brzegu *Renu*, lecz chcą je uważać jako długie prywatne tychże Xiążąt.

Wielu mniema, że Hrabia *Cobenzel* zostanie już w *Wiedniu* i do ministerium wniydzie.

Z Madrytu 6. Kwietnia.

Hrabia *Cabarrus* powrócił tu wczoraj.

Pogłoska, że będzie Ministrem *skrabu* nie potwierdziła się, lecz inny od *Krola* odebrał dowód wspaniałości. Od kilku już lat dopominał się o nadgrode szkody poniesionych w majątku przez długie areztowanie. *Krol* naznaczył mu w tym celu 6. milionów realów z funduszu w *Ameryce* będącego, co zapewne zmniejszy summe do 30 lub 40 ed sta, lecz nie przeszkodzi z realizowaniu przynajmniej miliona liwrow.

Z Konstantynopola 30 Marca.

Znajduje się teraz w naszym mieście 25,000 wojska *Azyatyckiego*, które nadzwyczajnie dobrą karność utrzymuje i z najpiękniejszych ludzi składa się. Liczba wojska *Azyatyckiego* znajdującego się w okolicach *Adryanopola*, wynosi już 35,000, tak iż do 60,000 wkrótkim czasie z *Azyi* do *Euroy* przeprowiło się, a więcej jeszcze ma przybyć. W powszechności *Porta* chce się postawić w stanie szanownym.

Z *Albanii* przybyło tu dwóch kurierów, co było powodem do długich konferencyi *W. Wezyra*, *Kapitana Baszy* &c. odkryć tam miano ważne projekta przeciw spokojności państwa *Tureckiego*.

Z Semlina 16 Kwietnia.

Wiadomości z kraju *Tureckiego* zawierają opis zwycięstwa odniesionego przez *Basmancsjoglu* nad wojskami *W. Sułtana*, tak iż te, wraz z korpusem *Hospodara Wołoskiego* o mil 12 cofnąć się musiały. *Turcy* pierwsi atakowali *Insurgentów* w 17,000 wojska, lecz ci przyjęli ich ogniem z armat nabitych kartaczami tak, iż wkrótkim czasie do 800 ludzi padło. *Basza* z *Drawnik* mający zlecenie kierowania atakiem, gdy pierwsze przedsięwzięcie tak niepomyślnie poszło, wcale się na placu bitwy nie okazał, lubo niektórzy chcą mu dowodzić, że jeżeli by zupełnego zwycięstwa nie mógł odnieść, toby był przynajmniej przesko-

dził Insurgentom do korzystania z zwycięstwa. Inne okoliczności tej bitwy iako i straty stron obydwóch nie są jeszcze znane, te tylko wiemy, że *Basmancojglu* o 3 lub 4. mile za *Widdynem* o-
biął obszerne stanowisko i wiele baterji i redut, w których Francuzi i inni cudzo-

ziemcy kommanderują, wysypać kazał. — Teraz przez pomyślny wypadek bitwy, będzie się mógł prawie po całej Wołoszczyźnie rozszerzać, co zapewne wkrótce nastąpi. W żywność, amunicją i inne potrzeby wojenne, ma być na kilka lat opatrzony.

Z Mocy Rezolucyi Nayiaśn: Kommissyi do upadłych fześciu Bankow wyznaczoney, podaje się do wiadomości, iż na dniu 23. Miesiąca Czerwca i po nim następujących z Południa o godzinie 3. roku terażniejszego 1798. w Ogródzie Kabrytowskim na Faworach pod Nrem 2016. Sytuowanym będą sprzedawane przez publiczną Licytacją Drzewa Cytrynowe, Pomarańczowe, Laurowe, Koralowe, Myrthowe, Brzoskwiny, Granaty i inne wszelkiego Gatunku Zagraniczne tak w Wazonach iako i w ziemi będące. — Tudzież zioła, kwiaty i inne różne Orangeryczne Rośliny za gotowe pieniądze.

Bekanntmachung

Hiermit wird jedermänniglich bekannt gemacht, das durch öffentliche Auction mit dem Verkauf der Ungarischen Weine in Fässern Antals und Bouteillen welche den 19. April in denen Zeitungen und Affichen bekannt gemacht worden auch den 30. April auf der Meth Straße Nro 487. bey denen Piaren angefangen worden, eben daselbst fortgefahren werden wird den 10. May 1798. Nachmittag um 3. Uhr.

Es wünscht jemand eine Bibliothek von 4. — 500. Bücher für eine annehmliche summe zu verkaufen, die zu einer Lesebibliothek sehr gut gebraucht werden kann. Das Verzeichniß hiervon und die nähern Bedingungen findet man in Warschau bei dem Herrn Ober-Post Caisirer Groschke und Postmeister Mittag in Sokotka.

Na szerokiej i naybardziej zaludnionej ulicy w Krolewcu, zwanej „Gumbiner auch Neuen-Sorge Straße“, gdzie wszystko iest skoncentrowane i ktoredy Krol na plac rewii i do obozu przejeżdza, są do nającia na czas homagialny w iednym z naylepszych domow na rwszym piętrze ku ulicy Sala z trzema pokojami dobrze umeblowanymi z przedpokoiem dla służących, iako też 3 pokoje na dole, z przodku także i dobrze umeblowane z Remizami i stajniami. — Dokładniejszy o tym uwiadomienie mieć można od JP. von der Goltz Inspektora Koszar dawniey Kadeckich na placu Kadeckim tu w Warszawie.

Dzisiaj we Wtorek i w następującą Szrodę i we Czwartek, P. Enslin będzie miał honor dać ostatnie 3. reprezentacye mechanicznego kunsztownego gabinetu. Apparycya ruchomych duchow powemi obrazami pomnożoną będzie. Zaczyna się zawsze o godzinie 7. wieczorem w Pałacu Xcia Jabłonowskiego na ulicy Senatorskiej.

Notificatorium.

Es wird hiermit vom Magistrat der Haupt Stadt Cracau bekannt gemacht das unterm 17. März dieses Jahres in der Verlassenschaft des seeligen Joseph Hietzger der Concurß eröffnet worden sey. Wer nun immer gegen dieser zurück gebliebenen Mafsa Anspruch zu haben glaubt, hat seine Liquidations-Klage gegen den gerichtlich bestellten Mafsa Vertreter Herrn J. U. D. und gericht's Advocaten Carl Kregczyk bis den 21. Junij dieses Jahres einzureichen. Widrigensfalls alle Ansprüche nicht mehr Statt finden würden.

Ponieważ Pałac Nro 1245. na Ulicy Nowy Swiat sytuowany JW. Hrabi Branickiego własny, sprzedany został uprzedownie W. Swidzińskiemu, kto więc do tego Pałacu ściągające się ma jakie prawne preferenye z okazaniem ich ma się udać do Ur. Czechowskiego Plenipotenta w tymże domu mieszkającego po satysfakcyą.

Obwieszczenie.

Podaje się do Publiczney wiadomości, że Aukcyja Win Węgierskich w Beczkach, Antalkach i Butelkach dnia 19. poprzedniczo w Gazetach i przez affisze ogłoszona, a dnia 30. Aprilis roku bieżącego przy Piwnicy w Konwikcie Piarskim na miodowej ulicy Nro 487. Sytuowanej rozpoczęta, kontynuować się będzie, w tymże samym miejscu o godzinie 3. z Południa dnia 10. Maia roku terażniejszego 1798.

Osoba iedna życzy sobie sprzedać za mierną summe Bibliotekę z 400. do 500. Xiązek, mogących być użytymi do Biblioteki czytelney. Katalog ich i inne kondycye mogą być przeczytane tu w Warszawie u JP. Ober-Poczt-Kassiera Groschke i u Poczt-Maystra Mittag w Sokolce.

Magistrat Stołecznyego Miasta Krakowa, podaje tym do wiadomości, iako pod dnim 17. Marca roku bieżącego Konkurs co do majątku nieboszczyka Jozefa Hietzgera podniesiony został. Ktoby tedy Pretensyą iakową miał do wspomnioney mafsy, powinien Likwidacyą oney przed Kuratorem, urzędownie installowanego teyże Mafsy J. U. D. i Patronem, Panem Karolem Kregczykiem do weryfikacyi, naypóźniej aż do 21. Czerwca w roku bieżącym złożyć, inaczey pretensya iego przyjętą więcej nie zostanie.

Obwieszczenie.

W Magistracie tutejszym Policyjnym znalazło się od dawnego czasu 120. Tali kart Francuzkich, do których właściciela dotąd wynaleść nie można; Jeżeli więc Właściciel tychże, przed Królewską Kamerą Wojeńską Ekonomiczną, Prawo swoje do nich okazać może, to będą mu takowe karty, za poprzedzającym oświadczeniem jego gdzie ie jako niestemplowane za granicą sprzedać chce, na tychmiast oddane i zostaną Palzportem opatrzone, aż za granicę. Gdyby zaś właściciel w przeciągu sześciu tygodni zgłosił się nie miał, to będą te karty jako nie dobre, a tylko Ambaras czyniące, spalone. W Warszawie dnia 24. Kwietnia 1798. — Kamera J. K. Mei Prus Południowych Wojeńską Ekonomiczną,

Ponieważ postanowiono zostało, iż Fabrykowanie i kręcenie Tabak, rownie w Prusiech Południowych iako w dawnych Prowancyach Pruskich ma byż iedynie zatrudnieniem i rzemiosłem Mieszkańcow Miast, Podaje się więc do wiadomości Publiczney, iż kręcenie Tytoniow po Wsiach, jeżeli już gdzie rozpoczęte zostało ustać, a nadal żadne fabryki zakładane byż nie mają. W Warszawie dnia 2. Kwietnia 1798. — Królewska Południowa Wojeńska i Ekonomiczna Kamera.

Immobilien zu verkaufen

Da bey dem Justiz-Magistrat der Königl. Haupt und Residenz-Stadt Warschau, auf Ansuchen des hiesigen Bürgers und Juwelirer Fraaz Bresse, das demselben zugehörige an der Weiden Strasse sub Nro 614. auf erblichem Grunde belegene massive Wohnhaus mit einem Flügel oder Seiten-Gebäude, einem kleinen theils massiven, theils hölzernen Hinterhause nebst massiven Stallungen, Schuppen, Wagen-Remisen, desgleichen einem kleinen Lust-oder Obstgarten, Hofraum und Brunnen, an den Meistbietenden öffentlich verkauft weden soll, und die Bietungstermine auf den 7ten May, den 9ten Juli und besonders den 10. September 1798. jedesmal Vormittags um 9. Uhr vor den Herrn Justiz-Rath Hoppe angezettelt werden; so wird solches, und das gedachte Grundstück nach der davon aufgenommenen Taxe, welche täglich in der Registratur eingesehen werden kann, auf 9,379. Rthl. und nach dem Nutzungs-Anschlage auf 12,860. Rthl. Courant gewürdigt worden, den Kauflustigen bekannt gemacht, mit der Nachricht, das die besondern Kaufsbedingungen noch vor Eröffnung der Licitation werden regulirt, und das in letztern Bietungstermine, welcher peremptorisch ist, das Grundstück dem Meistbietenden unfehlbar zugeschlagen, und auf die etwa nachher einkommenden Gebote nicht weiter reflectirt werden solle. Auch sind alle unbekannt Real-Prätendenten ex quocunque capite aufgefordert, ihre etwanigen Real-Ansprüche an dieses Grundstück in terminis praefixis und spätestens im letzten Termine zu liquidiren und zu verificiren, und ihre Rechte wahrzunehmen, unter der Verwarnung, das falls sie nicht erscheinen, sie mit ihren Real-Ansprüchen an dieses Grundstück oder an die eingehenden Kaufgelder werden präcludirt, und ihnen deshalb ein ewiges Stillschweigen auferlegt werden wird. Uebrigens werden denjenigen Kauflustigen, denen es hier an Bekanntschaft fehlt, die Herren Justiz-Kommissarien, Resteiner, Wločka, Klebke, Drews und Kohlheim, als Mandatarien in Vorschlag gebracht, wovon sie sich einen wählen und denselben mit Vollmacht versehen kön-

Immobilien do sprzedania.

Gdy w Magistracie Sprawiedliwości Miasta Krola JMei Pruskiego Głównego i Rezydencyonalnego Warszawy, na prożbę Szl: Franciszka Bresse Jubilera Mieszczanina Warszawskiego, Kamienica Jego własna, przy ulicy Wierzbowej pod Nr: 614. na gruncie dziedzicznym sytuowana, z officyną czyli przybudowaniem, domkiem małym tylnym, częścią murywanym, częścią drewnianym, wraz z stajniami murywanymi, Szopami, Wozowniami, oraz Ogrodkiem małym do spaceru lub użytku, podwierzem i studnią, więcej dających publicznie sprzedane byż mają; a Termina Licytacji na dzień 7. Maia, dnia 9. Lipca, a osobliwie dnia 16. Września każdą razą o godzinie 9. z rana przed Deputowanym JP. Hoppe Radcą Magistratu Sprawiedliwości wyznaczone są, przeto o takowych terminach, iako też iż Possejsya wspomniona według Taxy, którą codziennie w Registraturze naszej widzieć można, summy 9379. Tal: otaxowana, z Inrtaż zaś do summy 12,860. Tal: podniesiona została, życzący takową nabyż uwiadomiał się, iż szczegolnieysze kupna kondycye iefzce przed rozpoczęciem Licytacji, ułożone będą, i że na ostatnim terminie Licytacji, który nieodmienny jest, Possejsya ta więcej dającemu nieomylnie przyśadzona zostanie i więcej na żadną plus offerencyą zważano nie będzie. Wzywają się oraz wszyscy nieznanomi realne Pretensye mający, iżby Prawa swoje, do wzmiankowanej Possejsyi miane, na Terminach oznaczonych a naypoźniej na ostatnim Terminie Likwidowali, i one justifikowali, oraz tychże dopilnowali, w przypadku zaś niestawienia się spodziewać się mają, iż z swemi pretensyami realnemi do teyże Possejsyi miane, lub Summy z przedazy pochodzący na zawsze upadną, i wieczne im milczenie nakazane zostanie. — Naostatek tym którzyby sobie życzyli nabyż, a onym by tu na znanomości brakować mogło, proponują się za plenipotensow JPP: Justyz Kommissarzy Refzteyner, Wločka, Klettke, Drews i Kohlheim, z których sobie iednego obrać, i tego dostateczną plenipotencyą opatryż mogą. — W Warszawie dnia 24.

men. Warschau den 29. December 1797. —
Königl: Preufs: Justiz Magistrat.

Edictal

Von dem Justiz Magistrat zu Warschau sind alle diejenige, so an den Nachlas der fayance fabrikant Carl Emanuel Wolffschen Eheleute, worüber, wegen Unzulänglichkeit deselben, der Concurs eröffnet worden und welcher hauptsächlich in baaren Geldern und liegenden Gründen bestehet, einige Forderung und Anspruch zu haben vermeinen, öffentlich dergestalt vorgeladen worden, das sie binnen drey Monathen, ihre forderungen mündlich oder schriftlich anzeigen, auch ihrer Anmeldung die abschriften derer Urkunden, worauf sie sich gründen, beilegen; hiernächst aber in dem angesetzten Liquidations Termin den 2. Junius 1798. Vormittags um 9. Uhr vor unserm Deputirten Herrn Afseisor Voigt sich in Person oder durch zulässige Bevollmächtigte gestellen, den Betrag und die art ihrer Forderungen umständlich angeben, die Documente, Briefschaften und übrigen Beweismittel, womit sie die Wahrheit und Richtigkeit ihrer Ansprüche zu erweisen gedenken, urchriftlich vorlegen und anzeigen, das nöthige zum Protocoll verhandeln und alsdann die gesetzmässige ansetzung in dem abzufassen den Erstigkeit Urteil, dagegen bei ihrem Ausbleiben und unterlassener Anmeldung ihrer Ansprüche gewärtigen sollen, das sie mit allen ihren forderungen an die Masse werden praeccludiret und ihnen deshalb wider die übrigen Gläubiger ein ewiges Stillschweigen werde auferlegt werden. Uebrigens werden denjenigen Gläubigern, welche durch gesetzliche Ursachen an der persönlichen Erscheinung gehindert worden und denen es hieselbst an bekantschaft fehlet, die Justiz Commissarien Herrn Resteiner, Kohlheim, Rineke und Wlokka angewiesen, wovon sie sich einen wählen und denselben mit information und Vollmacht versehen können, wornach sich also sämtliche Gläubiger des vorgedachten Fayance Fabricant Wolffschen Eheleute zu achten haben. Warschau den 19. December 1797. — Der Justiz Magistrat

Vor eine Königl: Südpreußs: Regierung hieselbst, wird ad instantiam der Johanna Christina verehelichten Weiden gebornen Hennig deren bösslich von ihr entwichener Ehemann der Tuchmacher Samuel Weide aus Skiernewice hierdurch citirt und vorgeladen, binnen 12. Wochen vom 4. März 1798. angerechnet und zwar spätestens im Termino ultimo et preëmptorio den 4. Junii 1798. vormittags um 9. Uhr vor dem Deputirten Regierunge Rath v. Kloeber in dem Landes Collegien Hause hieselbst zu erscheinen, daselbst über die angebrachte Ehescheidungsklage so wie von seiner Entfernung Rede und Antwort zu geben, die zu seiner Vertheydigung gereichenden Gerechtsamen und zur Aufklärung der Sache dienenden Beweismittel, entweder denselben oder auch seinem ihm zur Wahrnehmung seiner Gerechtsamen beygeordneten Assistenten, den Justiz Commissario Ober Accise Rath Kosiorowski hieselbst vorläufig anzuzuzeigen, in dessen Entstehung aber zu gewärtigen, das die von der Klägerinn angezeigten Umstände als richtig und zugestanden werden angenommen, das Band der Ehe zwischen beyden in contumaciam wird getrennt, und derselbe als schuldiger Theil in die Ehescheidungs-Strafe verurtheilt werden. So geschehen Warschau den 11. December 1797.

Grudnia 1797. — Krol: Pruski Magistrat Sprawiedliwości.

Citatio.

Od Magistratu Sprawiedliwości Miasta Warszawy, zapozycwiają się wszyscy iakiekolwiek Prawa i pretensye do majątku niegdy Szl: Karola Emanuela Wolffa Fabrykanta Faiansu, nayszczególniej w gotowiznie i dobrach stojących składającego się mający, do ktorego z przyczyny niewystarczającej Masy konkursa podniesiony został, iżby się w przeciągu trzech miesięcy z swemi pretensyami słownie lub na piśmie zgłosili, a przy takowym zgłoszeniu się kopie Dokumentow tych, na których się oneż gruntują przyłączyli, przytym iednak, aby się na wyznaczonym terminie Likwidacyi dnia zgo Czerwca R. 1798. o godzinie 9tej z rana przed Deputowanym naszym JP. Afseisorem Voigt osobiście lub przez dopuszczonych Plenipotentow stawili, summy i gatunek swych pretensyi z okolicznościami podali, dokumenta korespondencye i inne śródokujące dowody, ktoremi by rzetelność swych pretensyi dowieść rozumieli, w oryginałach złożyli i okazali, potrzebne do Protokolu przyłączyli i oraz stosownego do Prawa w ferować się mianym dekrete, swych pretensyi rozklasyfikowania oczekiwali. Przeciwnie zaś gdyby nie stanęli i pretensyi swych likwidować zaniedbali, spodziewać się mają, iż w swych pretensyach do Masy mianych upadną i wieczne im milczenie, przeciwko innym kredytorom nakazane zostanie. — Wreszcie kredytorom tym, którzyby dla zbyt odległego miejsca lub iakowych Prawnych przyczyn, osobiście stanąć nie mogli lub też znościomości tu w Warszawie nie mieli, pro onią się Justiz Kommissarze JPP. Resteiner, Kohlheim, Rineke, Drews i Wlokka, z których sobie iednego obrać i tegoż dostateczną informacją i Plenipotencyą opatrzyć mogą. Podług czego wszyscy kredytorowie wzywz wzmiankowanego Wolffa Fabrykanta Faiansu Sprawować się mają. Działo się w Warszawie dnia 19. Mca Grudnia 1797. — Magistrat Sprawiedliwości.